

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างและการวิเคราะห์น้ำหนักความสำคัญของตัวชี้วัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การนำเสนอผลการพัฒนาตัวชี้วัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ตอนที่ 2 การนำเสนอผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของตัวชี้วัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

การกำหนดสัญลักษณ์และความหมายที่ใช้แทนตัวแปรแฝง (องค์ประกอบและตัวชี้วัด) และตัวแปรที่สังเกตได้ (ตัวแปร) ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้แทนตัวแปรแฝง ประกอบด้วย

LPC หมายถึง องค์ประกอบตัวแปรรวมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

MORA หมายถึง องค์ประกอบที่ 1 มีปฏิปทาน่าเลื่อมใส

MORA_A หมายถึง ตัวชี้วัดที่ 1.1 มีความประพฤติที่ดีงาม

MORA_B หมายถึง ตัวชี้วัดที่ 1.2 วางตัวเหมาะสมตามสถานภาพและกาลเทศะ

MORA_C หมายถึง ตัวชี้วัดที่ 1.3 มีข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์

CURI หมายถึง องค์ประกอบที่ 2 ใฝ่รู้ใฝ่คิด

CURI_A หมายถึง ตัวชี้วัดที่ 2.1 ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง

CURI_B หมายถึง ตัวชี้วัดที่ 2.2 ใฝ่แสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

CURI_C หมายถึง ตัวชี้วัดที่ 2.3 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใช้วิทยาการสมัยใหม่พัฒนา

งาน

LEAD หมายถึง องค์ประกอบที่ 3 เป็นผู้นำด้านจิตใจและปัญญา

- LEAD_A หมายถึง ตัวชี้วัดที่ 3.1 มีภาวะความเป็นผู้นำ
- LEAD_B หมายถึง ตัวชี้วัดที่ 3.2 หยั่งรู้เหตุผลที่เป็นประโยชน์และมีใช้ประโยชน์
- LEAD_C หมายถึง ตัวชี้วัดที่ 3.3 เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น
- ABIL หมายถึง องค์ประกอบที่ 4 มีความสามารถในการแก้ปัญหา
- ABIL_A หมายถึง ตัวชี้วัดที่ 4.1 รับรู้และเข้าใจปัญหา
- ABIL_B หมายถึง ตัวชี้วัดที่ 4.2 มีความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหา
- ABIL_C หมายถึง ตัวชี้วัดที่ 4.3 มีวิธีแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม
- HELH หมายถึง องค์ประกอบที่ 5 มีศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา
- HELH_A หมายถึง ตัวชี้วัดที่ 5.1 มีความเชื่อมั่นตามหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา
- HELH_B หมายถึง ตัวชี้วัดที่ 5.2 เผยแผ่พระพุทธศาสนาให้กับพุทธศาสนิกชน
- HELH_C หมายถึง ตัวชี้วัดที่ 5.3 ทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาให้คงอยู่
- HOSP หมายถึง องค์ประกอบที่ 6 รู้จักเสียสละเพื่อส่วนรวม
- HOSP_A หมายถึง ตัวชี้วัดที่ 6.1 มีจิตสำนึกในการเสียสละ
- HOSP_B หมายถึง ตัวชี้วัดที่ 6.2 มีความรับผิดชอบทั้งส่วนตนและส่วนรวม
- HOSP_C หมายถึง ตัวชี้วัดที่ 6.3 บำเพ็ญตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
- AWAR หมายถึง องค์ประกอบที่ 7 รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม
- AWAR_A หมายถึง ตัวชี้วัดที่ 7.1 เตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง
- AWAR_B หมายถึง ตัวชี้วัดที่ 7.2 สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างดี
- AWAR_C หมายถึง ตัวชี้วัดที่ 7.3 มีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ไขสถานการณ์
- UNIV หมายถึง องค์ประกอบที่ 8 มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล
- UNIV_A หมายถึง ตัวชี้วัดที่ 8.1 มองโลกในแง่ดีมีวิสัยทัศน์
- UNIV_B หมายถึง ตัวชี้วัดที่ 8.2 รู้จักและเข้าใจโลก
- UNIV_C หมายถึง ตัวชี้วัดที่ 8.3 ใช้นวัตกรรมใหม่ๆ สร้างสรรค์ประโยชน์
- AMBI หมายถึง องค์ประกอบที่ 9 มีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองให้เทียบพร้อมด้วย
คุณธรรมและจริยธรรม
- AMBI_A หมายถึง ตัวชี้วัดที่ 9.1 พัฒนาตนเองตามหลักพระพุทธศาสนา
- AMBI_B หมายถึง ตัวชี้วัดที่ 9.2 พัฒนาตนเองให้มีคุณธรรมจริยธรรมอยู่เสมอ
- AMBI_C หมายถึง ตัวชี้วัดที่ 9.3 มีคุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิต

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 83 ตัวแปร ดังต่อไปนี้

1. องค์ประกอบที่ 1 มีปฏิปทาน่าเลื่อมใส

1.1 ตัวชี้วัดที่ 1.1 เป็นผู้ที่มีความประพฤติที่ดีงาม

MORA_A1 ตัวแปรที่ 1 มีความอดทนอดกลั้น

MORA_A2 ตัวแปรที่ 2 มีอัธยาศัยและมนุษยสัมพันธ์ดี

MORA_A3 ตัวแปรที่ 3 อ่อนน้อมถ่อมตนให้เกียรติผู้อื่น

MORA_A4 ตัวแปรที่ 4 ประพฤติปฏิบัติด้วยการสำรวมกาย วาจา ใจ

1.2 ตัวชี้วัดที่ 1.2 วางตัวเหมาะสมตามสถานภาพและกาลเทศะ

MORA_B5 ตัวแปรที่ 1 มีข้อปฏิบัติอันเป็นสายกลาง คือ ปฏิบัติที่ไม่สุดโต่งไป

ในทางอุดมการณ์ใดอุดมการณ์หนึ่งเกินไป

MORA_B6 ตัวแปรที่ 2 วางตนให้เหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ของตนเอง

MORA_B7 ตัวแปรที่ 3 ปฏิบัติตนตามสิทธิ ไม่ละเมิดกฎระเบียบและกติกาสังคม

สังคม

1.3 ตัวชี้วัดที่ 1.3 มีข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์

MORA_C8 ตัวแปรที่ 1 เป็นผู้ปฏิบัติตามหลักศีลธรรม

MORA_C9 ตัวแปรที่ 2 หมั่นฝึกฝนพัฒนาจิตใจให้ผ่องใส

MORA_C10 ตัวแปรที่ 3 พัฒนาปัญญาเพื่อให้รู้จริงตามสภาวะ

2. องค์ประกอบที่ 2 ใฝ่รู้ใฝ่คิด

2.1 ตัวชี้วัดที่ 2.1 ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง

CURI_A11 ตัวแปรที่ 1 มีความกระตือรือร้นในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์

CURI_A12 ตัวแปรที่ 2 รักการอ่าน ชอบอ่านหนังสือ วารสาร และสิ่งพิมพ์อื่นๆ เป็นประจำ

CURI_A13 ตัวแปรที่ 3 ติดตามข้อมูลข่าวสารจากวิทยุหรือโทรทัศน์ และสืบค้นข้อมูลที่สนใจทางอินเทอร์เน็ต

CURI_A14 ตัวแปรที่ 4 รักการค้นคว้า ใช้แหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมในเรื่อง ที่ต้องการศึกษา

2.2 ตัวชี้วัดที่ 2.2 ใฝ่แสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

CURI_B15 ตัวแปรที่ 1 ชอบแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ อยู่
เสมอ

CURI_B16 ตัวแปรที่ 2 อบรม เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง
ที่เกิดขึ้น

CURI_B17 ตัวแปรที่ 3 เมื่อเกิดความสงสัยในเรื่องใด ถ้ามีโอกาสท่านจะ
สอบถามผู้มีความรู้

2.3 ตัวชี้วัดที่ 2.3 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใช้วิทยาการสมัยใหม่พัฒนางาน

CURI_C18 ตัวแปรที่ 1 กล้านำเสนอวิธีการและแนวทางการทำงาน ทั้งในงาน
ที่รับผิดชอบ และงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

CURI_C19 ตัวแปรที่ 2 นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับมาใช้ในการ
ปรับปรุงงานให้ดีขึ้น

CURI_C20 ตัวแปรที่ 3 นำสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการ
พัฒนางานที่รับผิดชอบ

3. องค์ประกอบที่ 3 เป็นผู้นำด้านจิตใจและปัญญา

3.1 ตัวชี้วัดที่ 3.1 มีภาวะความเป็นผู้นำ

LEAD_A21 ตัวแปรที่ 1 เป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มบุกเบิก

LEAD_A22 ตัวแปรที่ 2 มีจิตใจกว้างยอมรับความคิดเห็นผู้อื่น

LEAD_A23 ตัวแปรที่ 3 กล้าตัดสินใจและกล้าแสดงออกในทางที่ถูกต้อง

3.2 ตัวชี้วัดที่ 3.2 หยั่งรู้เหตุผลที่เป็นประโยชน์และมีใช้ประโยชน์

LEAD_B24 ตัวแปรที่ 1 เป็นผู้ที่รู้ทั้งความดีและความชั่ว

LEAD_B25 ตัวแปรที่ 2 เป็นผู้ที่รู้และเข้าใจในผลของการกระทำดีและชั่ว

LEAD_B26 ตัวแปรที่ 3 เป็นผู้รู้วิธีที่จะควบคุมการกระทำดีและชั่ว

3.3 ตัวชี้วัดที่ 3.3 เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น

LEAD_C27 ตัวแปรที่ 1 ระมัดระวังในการกระทำ และการพูดของตนเองอยู่
เสมอ

LEAD_C28 ตัวแปรที่ 2 สามารถแนะนำสิ่งดีๆ มีประโยชน์แก่ผู้อื่นได้อย่าง
น่าเชื่อถือ

LEAD_C29 ตัวแปรที่ 3 แสดงออกซึ่งนิสัยที่ดีในการตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์
อดทน มีวินัย

4. องค์ประกอบที่ 4 มีความสามารถในการแก้ปัญหา

4.1 ตัวชี้วัดที่ 4.1 รับรู้และเข้าใจปัญหา

ABIL_A30 ตัวแปรที่ 1 เป็นผู้มองเห็นปัญหาได้อย่างชัดเจน

ABIL_A31 ตัวแปรที่ 2 แยกแยะได้ว่าปัญหาใดสำคัญสมควรแก้ไข

ABIL_A32 ตัวแปรที่ 3 สามารถวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาได้เป็นอย่างดี

4.2 ตัวชี้วัดที่ 4.2 มีความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหา

ABIL_B33 ตัวแปรที่ 1 สามารถแก้ปัญหาต่างๆ ได้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ

ประสิทธิภาพ

ABIL_B34 ตัวแปรที่ 2 สามารถสร้างทางเลือกที่หลากหลายในการแก้ปัญหา

ABIL_B35 ตัวแปรที่ 3 สามารถแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดได้

4.3 ตัวชี้วัดที่ 4.3 มีวิธีแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม

ABIL_C36 ตัวแปรที่ 1 ใช้ปัญญาและเหตุผลในการแก้ปัญหา

ABIL_C37 ตัวแปรที่ 2 สามารถร่วมคิดร่วมแก้ไขปัญหากับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

ABIL_C38 ตัวแปรที่ 3 วางแผนแก้ไขปัญหอย่างเป็นลำดับขั้นตอน

5. องค์ประกอบที่ 5 มีศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธรศาสนา

5.1 ตัวชี้วัดที่ 5.1 มีความเชื่อมั่นตามหลักคำสอนทางพระพุทธรศาสนา

HELH_A39 ตัวแปรที่ 1 เป็นผู้ศึกษาหลักธรรมทางพระพุทธรศาสนา

HELH_A40 ตัวแปรที่ 2 เป็นผู้ดำเนินชีวิตตามหลักคำสอนทางพระพุทธรศาสนา

HELH_A41 ตัวแปรที่ 3 ตั้งใจเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ทางพระพุทธรศาสนา

5.2 ตัวชี้วัดที่ 5.2 เผยแผ่พระพุทธรศาสนาให้กับพุทธศาสนิกชน

HELH_B42 ตัวแปรที่ 1 แสดงธรรมเทศนาให้ผู้อื่นรู้และเข้าใจหลักธรรมทางพุทธศาสนาดียิ่งขึ้น

HELH_B43 ตัวแปรที่ 2 สอนให้พุทธศาสนิกชนรู้จักประยุกต์คำสอนในพระพุทธรศาสนาสำหรับการดำเนินชีวิต

HELH_B44 ตัวแปรที่ 3 ผลิต หรือเลือกใช้สื่อต่างๆ สำหรับเผยแผ่พระพุทธรศาสนาได้

5.3 ตัวชี้วัดที่ 5.3 ทำนุบำรุงพระพุทธรศาสนาให้คงอยู่

HELH_C45 ตัวแปรที่ 1 เป็นผู้นำหรือร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธรศาสนาอยู่เสมอ

HELH_C46 ตัวแปรที่ 2 เป็นผู้นำหรือร่วมการปฏิบัติธรรมอยู่เสมอ

HELH_C47 ตัวแปรที่ 3 เป็นผู้นำหรือร่วมในการพัฒนาสภาพแวดล้อมภายใน

วัดอยู่เสมอ

6. องค์ประกอบที่ 6 รู้จักเสียสละเพื่อส่วนรวม

6.1 ตัวชี้วัดที่ 6.1 มีจิตสำนึกในการเสียสละ

HOSP_A48 ตัวแปรที่ 1 ไม่เอาเปรียบผู้อื่น

HOSP_A49 ตัวแปรที่ 2 แบ่งปันให้แก่ผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน

HOSP_A50 ตัวแปรที่ 3 คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม

6.2 ตัวชี้วัดที่ 6.2 มีความรับผิดชอบทั้งส่วนตนและส่วนรวม

HOSP_B51 ตัวแปรที่ 1 ทำงานด้วยความมุ่งมั่นและเสียสละอย่างจริงจัง

HOSP_B52 ตัวแปรที่ 2 ทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเพื่อส่วนรวม

HOSP_B53 ตัวแปรที่ 3 เป็นผู้ที่ยอมรับต่อผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำของ

ตนเองและหมู่คณะ

6.3 ตัวชี้วัดที่ 6.3 บำเพ็ญตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

HOSP_C54 ตัวแปรที่ 1 เสียสละทรัพย์หรือแรงงานเพื่อช่วยผู้อื่นเสมอๆ

HOSP_C55 ตัวแปรที่ 2 ชอบช่วยเหลือผู้ร่วมงานและผู้ตกทุกข์ได้ยาก

HOSP_C56 ตัวแปรที่ 3 รับอาสากระทำบางอย่างเพื่อส่วนรวม

7. องค์ประกอบที่ 7 รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม

7.1 ตัวชี้วัดที่ 7.1 เตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

AWAR_A57 ตัวแปรที่ 1 ไม่ประมาท เข้าใจการเปลี่ยนแปลงของชีวิตและสภาพแวดล้อม

AWAR_A58 ตัวแปรที่ 2 การรู้ถึงคุณประโยชน์ และโทษของการเปลี่ยนแปลง

AWAR_A59 ตัวแปรที่ 3 เข้าใจถึงวิธีการที่จะรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น หรือที่จะเกิดขึ้นอย่างเหมาะสม

7.2 ตัวชี้วัดที่ 7.2 สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปได้เป็นอย่างดี

AWAR_B60 ตัวแปรที่ 1 ยอมรับการเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในทางที่เหมาะสม

AWAR_B61 ตัวแปรที่ 2 ชอบเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เพื่อให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

AWAR_B62 ตัวแปรที่ 3 สามารถสื่อสารโดยการพูด/การเขียน/การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสังคมยุคใหม่ได้

7.3 ตัวชี้วัดที่ 7.3 มีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ไขสถานการณ์

AWAR_C63 ตัวแปรที่ 1 จัดการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ใช้ความคิดวิจารณ์ญาณตามเหตุปัจจัย

AWAR_C64 ตัวแปรที่ 2 ใช้สติเพื่อแก้ไขปัญหาได้เป็นอย่างดี

AWAR_C65 ตัวแปรที่ 3 รู้จักใช้ความก้าวหน้าทางวัตถุพัฒนาตนเองได้อย่างสมยุคสมัย

8. องค์ประกอบที่ 8 มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล

8.1 ตัวชี้วัดที่ 8.1 มองโลกในแง่ดีมีวิสัยทัศน์

UNIV_A66 ตัวแปรที่ 1 สามารถเปลี่ยนแปลงความคิดของตนไปตามความคิดที่ดีกว่าได้

UNIV_A67 ตัวแปรที่ 2 มองอุปสรรคเป็นสิ่งท้าทายในการปรับปรุงตนเอง

UNIV_A68 ตัวแปรที่ 3 รู้จักพลิกสถานการณ์ที่เป็นวิกฤตให้เป็นโอกาสที่ดีได้

8.2 ตัวชี้วัดที่ 8.2 รู้จักและเข้าใจโลก

UNIV_B69 ตัวแปรที่ 1 เข้าใจธรรมชาติของตนเอง ผู้อื่น และสังคม

UNIV_B70 ตัวแปรที่ 2 เป็นผู้มีความคิดในมุมมองที่หลากหลาย

UNIV_B71 ตัวแปรที่ 3 ไม่ยึดติดกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

8.3 ตัวชี้วัดที่ 8.3 ใช้นวัตกรรมใหม่ๆ สร้างสรรค์ประโยชน์

UNIV_C72 ตัวแปรที่ 1 สามารถคิดวิธีการใหม่ๆ เพื่อใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่นได้

UNIV_C73 ตัวแปรที่ 2 สนใจใช้สิ่งใหม่ๆ ให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนและการทำงาน

UNIV_C74 ตัวแปรที่ 3 นำสิ่งใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้กับสิ่งที่มีอยู่เดิมแล้วนำไปใช้ประโยชน์ได้

9. องค์ประกอบที่ 9 มีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองให้เพียบพร้อมด้วยคุณธรรมและจริยธรรม

9.1 ตัวชี้วัดที่ 9.1 พัฒนาตนเองตามหลักพระพุทธศาสนา

AMBI_A75 ตัวแปรที่ 1 ใช้หลักทมะในการฝึกฝนตนเอง คือ รู้จักข่มใจ ข่มระงับความเคยชินที่ไม่ดีทั้งหลายได้ และทำแต่ความดี

AMBI_A76 ตัวแปรที่ 2 ใช้หลักไตรสิกขาในการพัฒนาตน โดยการศึกษา เพื่อให้ รู้แจ้ง รู้จักประโยชน์ มองทุกอย่างเป็นการเรียนรู้เพื่อปรับปรุงและพัฒนาตนเอง

AMBI_A77 ตัวแปรที่ 3 ใช้หลักภาวนาในการพัฒนาตนโดยการพัฒนาทางกาย พัฒนาการกระทำ และพัฒนาจิตใจ

9.2 ตัวชี้วัดที่ 9.2 พัฒนาตนเองให้มีคุณธรรมจริยธรรมอยู่เสมอ

AMBI_B78 ตัวแปรที่ 1 หมั่นสำรวจตนเอง

AMBI_B79 ตัวแปรที่ 2 ใช้สติปัญญาในการวิเคราะห์เลือกแหล่งความรู้และแบบอย่างที่ดี

AMBI_B80 ตัวแปรที่ 3 จัดระเบียบชีวิต วางแผนและจัดการกิจการงานต่างๆ อย่างมีระบบ

9.3 ตัวชี้วัดที่ 9.3 มีคุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิต

AMBI_C81 ตัวแปรที่ 1 มีวินัยในตนเอง

AMBI_C82 ตัวแปรที่ 2 มีความซื่อสัตย์สุจริต

AMBI_C83 ตัวแปรที่ 3 มีความประหยัด รู้จักความพอดี

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนค่าความหมายทางสถิติ มีดังต่อไปนี้

\bar{X}	หมายถึง ค่าเฉลี่ย
S.D.	หมายถึง ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
GFI	หมายถึง ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน(Goodness of Fit Index)
AGFI	หมายถึง ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว(Adjusted Goodness of Fit Index)
RMR	หมายถึง ค่าดัชนีรากที่สองเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อน(Root Mean Square Residual)
RMSEA	หมายถึง ค่าดัชนีรากที่สองเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า(Root Mean Square Error of Approximation)
Df	หมายถึง ชั้นแห่งความเป็นอิสระ
p	หมายถึง ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
b	หมายถึง น้ำหนักองค์ประกอบ

FS	หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์ที่คะแนนองค์ประกอบ
SE	หมายถึง ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน(Standard Error) ของ น้ำหนักองค์ประกอบ
e	หมายถึง ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน(Error) ของตัวชี้วัด
	หมายถึง ตัวชี้วัด (ตัวแปรที่สังเกตได้)
	หมายถึง องค์ประกอบย่อย (ตัวแปรแฝง)
	หมายถึง องค์ประกอบหลัก (ตัวแปรแฝง)
	หมายถึง ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตาม

หัวลูกศรแสดงทิศทางของอิทธิพล

ตอนที่ 1 การนำเสนอผลการพัฒนาตัวชี้วัด ตัวแปรคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

การพัฒนาตัวชี้วัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย ผู้วิจัยได้ดำเนินสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 ท่าน ดังนี้

1. พระครูบรรลือภิกขการ ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 ให้สัมภาษณ์ 4 กุมภาพันธ์ 2554)

2. ตัวแทนอาจารย์จากคณะต่างๆ จำนวน 6 ท่าน

2.1 พระครูสังฆรักษ์กิตติพิงส์ สิริวิฑูมโน รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะ
ครุศาสตร์ (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 ให้สัมภาษณ์ 3 กุมภาพันธ์ 2554)

2.2 พระครูสิริรัตนานุกัฏฐ, ผศ.ดร. หัวหน้าสาขาวิชาศาสนาและปรัชญา คณะ
พุทธศาสตร์ (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 ให้สัมภาษณ์ 8 กุมภาพันธ์ 2554)

2.3 ผศ.ดร.สุพรต บุญอ่อน อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ สาขาวิชา
หลักสูตรและการสอน (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4 ให้สัมภาษณ์ 4 กุมภาพันธ์ 2554)

2.4 อาจารย์ไฉไลฤดี ยูวนะศิริ อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชา
สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5 ให้สัมภาษณ์ 6 กุมภาพันธ์ 2554)

2.5 พันเอกเกื้อ ชัยภูมิ อาจารย์/ผู้เชี่ยวชาญประจำคณะพุทธศาสตร์
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6 ให้สัมภาษณ์ 8 กุมภาพันธ์ 2554)

2.6 อาจารย์ถิรวิทย์ มหาไพโรนียม อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์
สาขาวิชาภาษาต่างประเทศ (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7 ให้สัมภาษณ์ 10 กุมภาพันธ์ 2554)

3. หัวหน้าฝ่าย จำนวน 2 ท่าน

3.1 พระสมุห์ชิตชัย วิฑิตปญโญ หัวหน้าฝ่ายกิจการนิสิต (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 8 ให้สัมภาษณ์ 4 กุมภาพันธ์ 2554)

3.2 นายบุญหนา จิมานัง หัวหน้าฝ่ายวิชาการและวิจัย (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 9 ให้สัมภาษณ์ 4 กุมภาพันธ์ 2554)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผู้วิจัยได้นำผลการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการพิจารณาคัดเลือกตัวชี้วัด โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และการสังเคราะห์เนื้อหา (Content Synthesis) เพื่อวิเคราะห์สาระสำคัญจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์และสรุปผลได้ ดังนี้

1. องค์ประกอบและตัวชี้วัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้เป็น 9 องค์ประกอบ 27 ตัวชี้วัด ดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงองค์ประกอบและตัวชี้วัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัดที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ
องค์ประกอบที่ 1 มีปฏิปทาน่าเลื่อมใส	ตัวชี้วัดที่ 1.1 เป็นผู้มีความประพฤติที่ดีงาม ตัวชี้วัดที่ 1.2 วางตัวเหมาะสมตามสถานภาพ และกาลเทศะ ตัวชี้วัดที่ 1.3 มีข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์
องค์ประกอบที่ 2 ใฝ่รู้ใฝ่คิด	ตัวชี้วัดที่ 2.1 ความสามารถในการเรียนรู้ด้วย ตนเอง ตัวชี้วัดที่ 2.2 ใฝ่แสวงหาความรู้เพื่อพัฒนา ตนเองอยู่เสมอ ตัวชี้วัดที่ 2.3 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใช้ วิทยาการสมัยใหม่พัฒนางาน

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัดที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ
องค์ประกอบที่ 3 เป็นผู้นำด้านจิตใจและปัญญา	ตัวชี้วัดที่ 3.1 มีภาวะความเป็นผู้นำ ตัวชี้วัดที่ 3.2 หยั่งรู้เหตุผลที่เป็นประโยชน์และมีใช้ประโยชน์ ตัวชี้วัดที่ 3.3 เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น
องค์ประกอบที่ 4 มีความสามารถในการแก้ปัญหา	ตัวชี้วัดที่ 4.1 รับรู้และเข้าใจปัญหา ตัวชี้วัดที่ 4.2 มีความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหา ตัวชี้วัดที่ 4.3 มีวิธีแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
องค์ประกอบที่ 5 มีศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา	ตัวชี้วัดที่ 5.1 มีความเชื่อมั่นตามหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา ตัวชี้วัดที่ 5.2 เผยแพร่พระพุทธศาสนาให้กับพุทธศาสนิกชน ตัวชี้วัดที่ 5.3 ทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาให้คงอยู่
องค์ประกอบที่ 6 รู้จักเสียสละเพื่อส่วนรวม	ตัวชี้วัดที่ 6.1 มีจิตสำนึกในการเสียสละ ตัวชี้วัดที่ 6.2 มีความรับผิดชอบทั้งส่วนตนและส่วนรวม ตัวชี้วัดที่ 6.3 บำเพ็ญตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
องค์ประกอบที่ 7 รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม	ตัวชี้วัดที่ 7.1 เตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ตัวชี้วัดที่ 7.2 สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมที่เปลี่ยนไปได้เป็นอย่างดี ตัวชี้วัดที่ 7.3 มีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ไขสถานการณ์
องค์ประกอบที่ 8 มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล	ตัวชี้วัดที่ 8.1 มองโลกในแง่ดีมีวิสัยทัศน์ ตัวชี้วัดที่ 8.2 รู้จักและเข้าใจโลก ตัวชี้วัดที่ 8.2 ใช้นวัตกรรมใหม่ๆ สร้างสรรค์ประโยชน์

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัดที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ
องค์ประกอบที่ 9 มีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเอง ให้เทียบพร้อมด้วยคุณธรรมและจริยธรรม	ตัวชี้วัดที่ 9.1 พัฒนาตนเองตามหลัก พระพุทธศาสนา ตัวชี้วัดที่ 9.2 พัฒนาตนเองให้มีคุณธรรม จริยธรรมอยู่เสมอ ตัวชี้วัดที่ 9.2 มีคุณธรรมจริยธรรมในการ ดำเนินชีวิต

2. ตัวแปรจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 83 ตัวแปร จากตัวชี้วัด 27 ตัวชี้วัด

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญได้ตัวแปร จำนวน 83 ตัวแปร จากตัวชี้วัด 27 ตัวชี้วัด ดังนี้

ตัวชี้วัดที่ 1.1 เป็นผู้ที่มีความประพฤติที่ดีงาม ประกอบด้วย

ตัวแปรที่ 1 มีความอดทนอดกลั้น

ตัวแปรที่ 2 มีอัธยาศัยและมนุษยสัมพันธ์ดี

ตัวแปรที่ 3 อ่อนน้อมถ่อมตนให้เกียรติผู้อื่น

ตัวแปรที่ 4 ประพฤติปฏิบัติด้วยการสำรวมกาย วาจา ใจ

ตัวชี้วัดที่ 1.2 วางตัวเหมาะสมตามสถานภาพและกาลเทศะ ประกอบด้วย

ตัวแปรที่ 1 มีข้อปฏิบัติอันเป็นสายกลาง คือ ปฏิบัติที่ไม่สุดโต่งไปในทาง
อุดมการณ์ใดอุดมการณ์หนึ่งเกินไป

ตัวแปรที่ 2 วางตนให้เหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ของตนเอง

ตัวแปรที่ 3 ปฏิบัติตนตามสิทธิ ไม่ละเมิดกฎระเบียบและกติกาสังคม

ตัวชี้วัดที่ 1.3 มีข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์ ประกอบด้วย

ตัวแปรที่ 1 เป็นผู้ปฏิบัติตามหลักศีลธรรม

ตัวแปรที่ 2 หมั่นฝึกฝนพัฒนาจิตใจให้่องใส

ตัวแปรที่ 3 พัฒนาปัญญาเพื่อให้รู้จริงตามสภาวะ

ตัวชี้วัดที่ 2.1 ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ประกอบด้วย

ตัวแปรที่ 1 มีความกระตือรือร้นในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์

ตัวแปรที่ 2 รักการอ่าน ชอบอ่านหนังสือ วารสาร และสิ่งพิมพ์อื่นๆ เป็นประจำ

ตัวแปรที่ 3 ติดตามข้อมูลข่าวสารจากวิทยุหรือโทรทัศน์ และสืบค้นข้อมูลที่สนใจทางอินเทอร์เน็ต

ตัวแปรที่ 4 รักการค้นคว้า ใช้แหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมในเรื่องที่ต้องการศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 2.2 ใฝ่แสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ประกอบด้วย

ตัวแปรที่ 1 ชอบแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ อยู่เสมอ

ตัวแปรที่ 2 อบรม เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง ที่เกิดขึ้น

ตัวแปรที่ 3 เมื่อเกิดความสงสัยในเรื่องใด ถ้ามีโอกาสจะสอบถามผู้มีความรู้

ตัวชี้วัดที่ 2.3 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใช้วิทยาการสมัยใหม่พัฒนางาน ประกอบด้วย

ตัวแปรที่ 1 กล้านำเสนอวิธีการและแนวทางการทำงาน ทั้งในงานที่รับผิดชอบและงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ตัวแปรที่ 2 นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับมาใช้ในการปรับปรุงงานให้ดีขึ้น

ตัวแปรที่ 3 นำสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนางานที่รับผิดชอบ

ตัวชี้วัดที่ 3.1 มีภาวะความเป็นผู้นำ

ตัวแปรที่ 1 เป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มบุกเบิก

ตัวแปรที่ 2 มีจิตใจกว้างยอมรับความคิดเห็นผู้อื่น

ตัวแปรที่ 3 กล้าตัดสินใจและกล้าแสดงออกในทางที่ถูกต้อง

ตัวชี้วัดที่ 3.2 หยั่งรู้เหตุผลที่เป็นประโยชน์และมีใช้ประโยชน์ ประกอบด้วย

ตัวแปรที่ 1 เป็นผู้ที่รู้ทั้งความดีและความชั่ว

ตัวแปรที่ 2 เป็นผู้ที่รู้และเข้าใจในผลของการกระทำดีและชั่ว

ตัวแปรที่ 3 เป็นผู้รู้วิธีที่จะควบคุมการกระทำดีและชั่ว

ตัวชี้วัดที่ 3.3 เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น ประกอบด้วย

ตัวแปรที่ 1 ระมัดระวังในการกระทำ และการพูดของตนเองอยู่เสมอ

ตัวแปรที่ 2 สามารถแนะนำสิ่งดีๆ มีประโยชน์แก่ผู้อื่นได้อย่างน่าเชื่อถือ

ตัวแปรที่ 3 แสดงออกซึ่งนิสัยที่ดีในการตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์ อดทน มีวินัย

ตัวชี้วัดที่ 4.1 รับรู้และเข้าใจปัญหา ประกอบด้วย

ตัวแปรที่ 1 เป็นผู้มองเห็นปัญหาได้อย่างชัดเจน

ตัวแปรที่ 2 แยกแยะได้ว่าปัญหาใดสำคัญสมควรแก้ไข

ตัวแปรที่ 3 สามารถวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาได้เป็นอย่างดี

ตัวชี้วัดที่ 4.2 มีความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหา ประกอบด้วย

ตัวแปรที่ 1 สามารถแก้ปัญหาต่างๆ ได้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวแปรที่ 2 สามารถสร้างทางเลือกที่หลากหลายในการแก้ปัญหา

ตัวแปรที่ 3 สามารถแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดได้

ตัวชี้วัดที่ 4.3 มีวิธีแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ประกอบด้วย

ตัวแปรที่ 1 ใช้ปัญญาและเหตุผลในการแก้ปัญหา

ตัวแปรที่ 2 สามารถร่วมคิดร่วมแก้ไขปัญหากับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

ตัวแปรที่ 3 วางแผนแก้ไขปัญหอย่างเป็นลำดับขั้นตอน

ตัวชี้วัดที่ 5.1 มีความเชื่อมั่นตามหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา ประกอบด้วย

ตัวแปรที่ 1 เป็นผู้ศึกษาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

ตัวแปรที่ 2 เป็นผู้ดำเนินชีวิตตามหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา

ตัวแปรที่ 3 ตั้งใจเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ทางพระพุทธศาสนา

ตัวชี้วัดที่ 5.2 เผยแผ่พระพุทธศาสนาให้กับพุทธศาสนิกชน ประกอบด้วย

ตัวแปรที่ 1 แสดงธรรมเทศนาให้ผู้อื่นรู้และเข้าใจหลักธรรมทางพุทธศาสนาดี

ยิ่งขึ้น

ตัวแปรที่ 2 สอนให้พุทธศาสนิกชนรู้จักประยุกต์คำสอนในพระพุทธศาสนา

สำหรับการดำเนินชีวิต

ตัวแปรที่ 3 ผลิต หรือเลือกใช้สื่อต่างๆ สำหรับเผยแผ่พระพุทธศาสนาได้

ตัวชี้วัดที่ 5.3 ทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาให้คงอยู่ ประกอบด้วย

ตัวแปรที่ 1 เป็นผู้นำหรือร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาอยู่เสมอ

ตัวแปรที่ 2 เป็นผู้นำหรือร่วมการปฏิบัติธรรมอยู่เสมอ

ตัวแปรที่ 3 เป็นผู้นำหรือร่วมในการพัฒนาสภาพแวดล้อมภายในวัดอยู่เสมอ

ตัวชี้วัดที่ 6.1 มีจิตสำนึกในการเสียสละ ประกอบด้วย

ตัวแปรที่ 1 ไม่เอาเปรียบผู้อื่น

ตัวแปรที่ 2 แบ่งปันให้แก่ผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน

ตัวแปรที่ 3 คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม

ตัวชี้วัดที่ 6.2 มีความรับผิดชอบทั้งส่วนตนและส่วนรวม

ตัวแปรที่ 1 ทำงานด้วยความมุ่งมั่นและเสียสละอย่างจริงจัง

ตัวแปรที่ 2 ทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเพื่อส่วนรวม

ตัวแปรที่ 3 เป็นผู้ที่ยอมรับต่อผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำของตนเองและ

หมู่คณะ

ตัวชี้วัดที่ 6.3 บำเพ็ญตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ประกอบด้วย

ตัวแปรที่ 1 เสียสละทรัพย์หรือแรงงานเพื่อช่วยผู้อื่นเสมอๆ

ตัวแปรที่ 2 ชอบช่วยเหลือผู้ร่วมงานและผู้ที่ตกทุกข์ได้ยาก

ตัวแปรที่ 3 รับอาสากระทำบางอย่างเพื่อส่วนรวม

ตัวชี้วัดที่ 7.1 เตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย

ตัวแปรที่ 1 ไม่ประมาท เข้าใจการเปลี่ยนแปลงของชีวิตและสภาพแวดล้อม

ตัวแปรที่ 2 การรู้ถึงคุณประโยชน์ และโทษของการเปลี่ยนแปลง

ตัวแปรที่ 3 เข้าใจถึงวิธีการที่จะรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น หรือที่

จะเกิดขึ้นอย่างเหมาะสม

ตัวชี้วัดที่ 7.2 สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมที่เปลี่ยนไปได้เป็นอย่างดี ประกอบด้วย

ตัวแปรที่ 1 ยอมรับการเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในทางที่เหมาะสมที่ควร

ตัวแปรที่ 2 ชอบเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เพื่อให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

ตัวแปรที่ 3 สามารถสื่อสารโดยการพูด/การเขียน/การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ในสังคมยุคใหม่ได้

ตัวชี้วัดที่ 7.3 มีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ไขสถานการณ์ ประกอบด้วย

ตัวแปรที่ 1 จัดการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ใช้ความคิดวิจารณ์ญาณตามเหตุ

ปัจจัย

ตัวแปรที่ 2 ใช้สติเพื่อแก้ไขปัญหาได้เป็นอย่างดี

ตัวแปรที่ 3 รู้จักใช้ความก้าวหน้าทางวัตถุพัฒนาตนเองได้อย่างสมยุคสมัย

ตัวชี้วัดที่ 8.1 มองโลกในแง่ดีมีวิสัยทัศน์ ประกอบด้วย

ตัวแปรที่ 1 สามารถเปลี่ยนแปลงความคิดของตนไปตามความคิดที่ดีกว่าได้

ตัวแปรที่ 2 มองอุปสรรคเป็นสิ่งที่ท้าทายในการปรับปรุงตนเอง

ตัวแปรที่ 3 รู้จักพลิกสถานการณ์ที่เป็นวิกฤตให้เป็นโอกาสที่ดีที่สุด

ตัวชี้วัดที่ 8.2 รู้จักและเข้าใจโลก ประกอบด้วย

ตัวแปรที่ 1 เข้าใจธรรมชาติของตนเอง ผู้อื่น และสังคม

ตัวแปรที่ 2 เป็นผู้มีความคิดในมุมมองที่หลากหลาย

ตัวแปรที่ 3 ไม่ยึดติดกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ตัวชี้วัดที่ 8.3 ใช้นวัตกรรมใหม่ๆ สร้างสรรค์ประโยชน์ ประกอบด้วย

ตัวแปรที่ 1 สามารถคิดวิธีการใหม่ๆ เพื่อใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น

ตัวแปรที่ 2 สนใจใช้สิ่งใหม่ๆ ให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนและการทำงาน

ตัวแปรที่ 3 นำสิ่งใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้กับสิ่งที่มีอยู่เดิมแล้วนำไปใช้ประโยชน์ได้

ตัวชี้วัดที่ 9.1 พัฒนาตนเองตามหลักพระพุทธศาสนา ประกอบด้วย

ตัวแปรที่ 1 ใช้หลักทมะในการฝึกฝนตนเอง คือ รู้จักข่มใจ ข่มระงับความเคยชินที่ไม่ดีทั้งหลายได้ และทำแต่ความดี

ตัวแปรที่ 2 ใช้หลักไตรสิกขาในการพัฒนาตน โดยการศึกษาเพื่อให้ รู้แจ้ง รู้จักประโยชน์ มองทุกอย่างเป็นการเรียนรู้เพื่อปรับปรุงและพัฒนาตนเอง

ตัวแปรที่ 3 ใช้หลักภาวนาในการพัฒนาตนโดยการพัฒนาทางกาย พัฒนาการกระทำ และพัฒนาจิตใจ

ตัวชี้วัดที่ 9.2 พัฒนาตนเองให้มีคุณธรรมจริยธรรมอยู่เสมอ ประกอบด้วย

ตัวแปรที่ 1 หมั่นสำรวจตนเอง

ตัวแปรที่ 2 ใช้สติปัญญาในการวิเคราะห์เลือกแหล่งความรู้และแบบอย่างที่ดี

ตัวแปรที่ 3 จัดระเบียบชีวิต วางแผนและจัดการกิจการงานต่างๆ อย่างมีระบบ

ตัวชี้วัดที่ 9.3 มีคุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิต ประกอบด้วย

ตัวแปรที่ 1 มีวินัยในตนเอง

ตัวแปรที่ 2 มีความซื่อสัตย์สุจริต

ตัวแปรที่ 3 มีความประหยัด รู้จักความพอดี

3. ผลการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นนี้ เป็นการวิเคราะห์เพื่อยืนยันองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยว่าประกอบด้วยตัวแปรที่วัดจริงหรือไม่ ผู้วิจัยขอนำเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้ การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของข้อมูล แสดงดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยด้านมีปฏิปทาน่าเลื่อมใส

องค์ประกอบและตัวชี้วัด	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ตัวชี้วัดที่ 1.1 มีความประพฤติที่ดีงาม			
1. มีความอดทนอดกลั้น	3.63	0.98	มาก
2. มีอัธยาศัยและมนุษยสัมพันธ์ดี	3.80	0.98	มาก
3. อ่อนน้อมถ่อมตนให้เกียรติผู้อื่น	3.79	0.93	มาก
4. ประพฤติปฏิบัติดีด้วยการสำรวมกาย วาจา ใจ	3.78	0.90	มาก
รวม	3.75	0.85	มาก
ตัวชี้วัดที่ 1.2 วางตัวเหมาะสมตามสถานภาพและกาลเทศะ			
5. มีข้อปฏิบัติอันเป็นสายกลาง คือ ปฏิบัติที่ไม่สุดโต่งไปในทาง อุดมการณ์ใดอุดมการณ์หนึ่งเกินไป	3.64	0.96	มาก
6. วางตนให้เหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ของตนเอง	3.79	0.93	มาก
7. ปฏิบัติตนตามลัทธิ ไม่ละเมิดกฎระเบียบและกติกาสังคม	3.77	0.95	มาก
รวม	3.73	0.83	มาก

ตาราง 4 (ต่อ)

องค์ประกอบและตัวชี้วัด	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ตัวชี้วัดที่ 1.3 มีข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์			
8. เป็นผู้ปฏิบัติตามหลักศีลธรรม	3.71	0.93	มาก
9. หมั่นฝึกฝนพัฒนาจิตใจให้่องใส	3.75	0.96	มาก
10. พัฒนาปัญญาเพื่อให้รู้จริงตามสภาวะ	3.77	0.97	มาก
รวม	3.74	0.87	มาก
รวมทั้งหมด	3.74	0.78	มาก

จากตาราง 4 พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวชี้วัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตด้านการมีปฏิปทาน่าเลื่อมใส นั้น ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) โดยที่ตัวชี้วัดที่ 1.1 มีความประพฤติที่ดียิ่ง มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงที่สุด ($\bar{X} = 3.75$) ส่วนค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่ำสุดคือ ตัวชี้วัดที่ 1.2 วางตัวเหมาะสมตามสถานภาพและกาลเทศะ ($\bar{X} = 3.73$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยด้านใฝ่รู้ใฝ่คิด

องค์ประกอบและตัวชี้วัด	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ตัวชี้วัดที่ 2.1 ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง			
11. มีความกระตือรือร้นในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์	3.79	0.96	มาก
12. รักการอ่าน ชอบอ่านหนังสือ วารสาร และสิ่งพิมพ์อื่นๆ เป็นประจำ	3.74	0.95	มาก
13. ติดตามข้อมูลข่าวสารจากวิทยุหรือโทรทัศน์ และสืบค้นข้อมูลที่สนใจทางอินเทอร์เน็ต	3.81	0.92	มาก
14. รักการค้นคว้า ใช้แหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมในเรื่องที่ต้องการศึกษา	3.81	0.94	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

องค์ประกอบและตัวชี้วัด	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
รวม	3.79	0.83	มาก
ตัวชี้วัดที่ 2.2 ใฝ่แสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ			
15. ชอบแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ อยู่เสมอ	3.72	1.06	มาก
16. อบรม เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง ที่เกิดขึ้น	3.69	0.93	มาก
17. เมื่อเกิดความสงสัยในเรื่องใด ถ้ามีโอกาสท่านจะสอบถามผู้มีความรู้	3.82	0.92	มาก
รวม	3.74	0.87	มาก
ตัวชี้วัดที่ 2.3 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใช้วิทยาการสมัยใหม่พัฒนางาน			
18. กล้านำเสนอวิธีการและแนวทางการทำงาน ทั้งในงาน ที่รับผิดชอบ และงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	3.67	0.94	มาก
19. นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับมาใช้ในการปรับปรุงงานให้ดีขึ้น	3.79	0.94	มาก
20. นำสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนางานที่รับผิดชอบ	3.75	0.94	มาก
รวม	3.73	0.84	มาก
รวมทั้งหมด	3.76	0.79	มาก

จากตาราง 5 พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวชี้วัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตด้านการใฝ่รู้ใฝ่คิดนั้น ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) โดยที่ตัวชี้วัดที่ 2.1 ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงที่สุด ($\bar{X} = 3.79$) ส่วนค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่ำสุดคือ ตัวชี้วัดที่ 2.3 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใช้วิทยาการสมัยใหม่พัฒนางาน ($\bar{X} = 3.73$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยด้านเป็นผู้นำด้านจิตใจและปัญญา

องค์ประกอบและตัวชี้วัด	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ตัวชี้วัดที่ 3.1 มีภาวะความเป็นผู้นำ			
21. เป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มบุกเบิก	3.79	0.98	มาก
22. มีจิตใจกว้างยอมรับความคิดเห็นผู้อื่น	3.82	0.99	มาก
23. กล้าตัดสินใจและกล้าแสดงออกในทางที่ถูกต้อง	3.76	0.90	มาก
รวม	3.79	0.87	มาก
ตัวชี้วัดที่ 3.2 หยั่งรู้เหตุผลที่เป็นประโยชน์และมีใช้ประโยชน์			
24. เป็นผู้ที่รู้ทั้งความดีและความชั่ว	3.68	0.98	มาก
25. เป็นผู้ที่รู้และเข้าใจในผลของการกระทำดีและชั่ว	3.81	0.99	มาก
26. เป็นผู้รู้วิธีที่จะควบคุมการกระทำดีและชั่ว	3.88	0.93	มาก
รวม	3.79	0.88	มาก
ตัวชี้วัดที่ 3.3 เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น			
27. ระมัดระวังในการกระทำ และการพูดของตนเองอยู่เสมอ	3.75	0.89	มาก
28. สามารถแนะนำสิ่งดีๆ มีประโยชน์แก่ผู้อื่นได้อย่างน่าเชื่อถือ	3.72	0.86	มาก
29. แสดงออกซึ่งนิสัยที่ดีในการตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์ อุดมถนอม มีวินัย	3.66	0.93	มาก
รวม	3.71	0.80	มาก
รวมทั้งหมด	3.76	0.79	มาก

จากตาราง 6 พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวชี้วัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตด้านเป็นผู้นำด้านจิตใจและปัญญานั้น ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) โดยที่ตัวชี้วัดที่ 3.1 มีภาวะความเป็นผู้นำ และตัวชี้วัดที่ 3.2 หยั่งรู้เหตุผลที่เป็นประโยชน์และมีใช้ประโยชน์มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงที่สุด ($\bar{X} = 3.79$) ส่วนค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่ำสุดคือ ตัวชี้วัดที่ 3.3 เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น ($\bar{X} = 3.71$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ด้านมีความสามารถในการแก้ปัญหา

องค์ประกอบและตัวชี้วัด	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ตัวชี้วัดที่ 4.1 รับรู้และเข้าใจปัญหา			
30. เป็นผู้มองเห็นปัญหาได้อย่างชัดเจน	3.82	0.92	มาก
31. แยกแยะได้ว่าปัญหาใดสำคัญสมควรแก้ไข	3.68	0.89	มาก
32. สามารถวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาได้เป็นอย่างดี	3.77	0.83	มาก
รวม	3.75	0.79	มาก
ตัวชี้วัดที่ 4.2 มีความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหา			
33. สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ	3.89	0.94	มาก
34. สามารถสร้างทางเลือกที่หลากหลายในการแก้ปัญหา	3.88	0.95	มาก
35. สามารถแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดได้	3.86	0.95	มาก
รวม	3.88	0.87	มาก
ตัวชี้วัดที่ 4.3 มีวิธีแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม			
36. ใช้ปัญญาและเหตุผลในการแก้ปัญหา	3.90	0.90	มาก
37. สามารถร่วมคิดร่วมแก้ไขปัญหากับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี	3.85	0.89	มาก
38. วางแผนแก้ไขปัญหาย่างเป็นลำดับขั้นตอน	3.85	0.90	มาก
รวม	3.87	0.81	มาก
รวมทั้งหมด	3.83	0.76	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวชี้วัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตด้านเป็นผู้นำด้านมีความสามารถในการแก้ปัญหานั้น ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) โดยที่ตัวชี้วัดที่ 4.2 มีความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุด ($\bar{X} = 3.88$) ส่วนค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่ำสุดคือ ตัวชี้วัดที่ 4.1 รับรู้และเข้าใจปัญหา ($\bar{X} = 3.75$)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ด้านมีศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา

องค์ประกอบและตัวชี้วัด	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ตัวชี้วัดที่ 5.1 มีความเชื่อมั่นตามหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา			
39. เป็นผู้ศึกษาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา	3.93	0.89	มาก
40. เป็นผู้ดำเนินชีวิตตามหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา	3.90	0.84	มาก
41. ตั้งใจเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ทางพระพุทธศาสนา	3.90	0.91	มาก
รวม	3.91	0.80	มาก
ตัวชี้วัดที่ 5.2 เผยแผ่พระพุทธศาสนาให้กับพุทธศาสนิกชน			
42. แสดงธรรมเทศนาให้ผู้อื่นรู้และเข้าใจหลักธรรมทางพุทธศาสนา ดียิ่งขึ้น	3.85	0.92	มาก
43. สอนให้พุทธศาสนิกชนรู้จักประยุกต์คำสอนในพระพุทธศาสนา สำหรับการดำเนินชีวิต	3.83	0.89	มาก
44. ผลิต หรือเลือกใช้สื่อต่างๆ สำหรับเผยแผ่พระพุทธศาสนาได้	3.88	0.89	มาก
รวม	3.85	0.82	มาก
ตัวชี้วัดที่ 5.3 ทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาให้คงอยู่			
45. เป็นผู้นำหรือร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธ ศาสนาอยู่เสมอ	3.86	0.95	มาก
46. เป็นผู้นำหรือร่วมการฝึกปฏิบัติธรรมอยู่เสมอ	3.80	0.95	มาก
47. เป็นผู้นำหรือร่วมในการพัฒนาสภาพแวดล้อมภายในวัด อยู่เสมอ	3.88	0.83	มาก
รวม	3.84	0.81	มาก
รวมทั้งหมด	3.87	0.76	มาก

จากตาราง 8 พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวชี้วัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตด้านเป็นผู้นำด้านมีศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนานั้น ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$) โดยที่ตัวชี้วัดที่ 5.1 มีความเชื่อมั่นตามหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนามีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงที่สุด ($\bar{X} = 3.91$) ส่วนค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่ำสุดคือตัวชี้วัดที่ 5.3 ทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาให้คงอยู่ ($\bar{X} = 3.84$)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ด้านรู้จักเสียสละเพื่อส่วนรวม

องค์ประกอบและตัวชี้วัด	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ตัวชี้วัดที่ 6.1 มีจิตสำนึกในการเสียสละ			
48. ไม่เอาเปรียบผู้อื่น	3.82	0.82	มาก
49. แบ่งปันให้แก่ผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน	3.86	0.80	มาก
50. คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม	3.82	0.86	มาก
รวม	3.83	0.73	มาก
ตัวชี้วัดที่ 6.2 มีความรับผิดชอบทั้งส่วนตนและส่วนรวม			
51. ทำงานด้วยความมุ่งมั่นและเสียสละอย่างจริงจัง	3.87	0.90	มาก
52. ทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเพื่อส่วนรวม	3.91	0.80	มาก
53. เป็นผู้ที่ยอมรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำของตนเองและหมู่คณะ	3.89	0.82	มาก
รวม	3.89	0.75	มาก
ตัวชี้วัดที่ 6.3 บำเพ็ญตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม			
54. เสียสละทรัพย์สินหรือแรงงานเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นเสมอๆ	3.80	0.87	มาก
55. ชอบช่วยเหลือผู้ร่วมงานและผู้ที่ยากลำบากได้ยาก	3.92	0.88	มาก
56. รับอาสากระทำบางอย่างเพื่อส่วนรวม	4.01	0.80	มาก
รวม	3.91	0.74	มาก
รวมทั้งหมด	3.88	0.69	มาก

จากตาราง 9 พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวชี้วัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตด้านเป็นผู้นำด้านผู้จักเสี่ยสละเพื่อส่วนรวมนั้น ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) โดยที่ตัวชี้วัดที่ 6.3 บำเพ็ญตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมนี้อาจมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุด ($\bar{X} = 3.91$) ส่วนค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่ำสุดคือ ตัวชี้วัดที่ 6.1 มีจิตสำนึกในการเสี่ยสละ ($\bar{X} = 3.83$)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ด้านรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม

องค์ประกอบและตัวชี้วัด	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ตัวชี้วัดที่ 7.1 เตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง			
57. ไม่ประมาท เข้าใจการเปลี่ยนแปลงของชีวิตและสภาพแวดล้อม	3.96	0.86	มาก
58. การรู้ถึงคุณประโยชน์ และโทษของการเปลี่ยนแปลง	3.88	0.87	มาก
59. เข้าใจถึงวิธีการที่จะรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น หรือที่จะเกิดขึ้นอย่างเหมาะสม	3.90	0.85	มาก
รวม	3.91	0.76	มาก
ตัวชี้วัดที่ 7.2 สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมที่เปลี่ยนไปได้เป็นอย่างดี			
60. ยอมรับการเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในทาง ที่เหมาะสม ที่ควร	3.96	0.88	มาก
61. ชอบเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เพื่อให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น	3.95	0.82	มาก
62. สามารถสื่อสารโดยการพูด/การเขียน/การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในสังคมยุคใหม่ได้	3.79	0.93	มาก
รวม	3.90	0.74	มาก
ตัวชี้วัดที่ 7.3 มีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ไขสถานการณ์			
63. จัดการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ใช้ความคิดวิจารณ์ญาณตามเหตุปัจจัย	3.78	0.90	มาก
64. ใช้สติเพื่อแก้ไขปัญหาคือเป็นอย่างดี	3.64	0.96	มาก

ตาราง 10 (ต่อ)

องค์ประกอบและตัวชี้วัด	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
65. รู้จักใช้ความก้าวหน้าทางวัตถุพัฒนาตนเองได้อย่างสมยุคสมัย	3.79	0.93	มาก
รวม	3.74	0.80	มาก
รวมทั้งหมด	3.85	0.70	มาก

จากตาราง 10 พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวชี้วัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตด้านเป็นผู้นำด้านรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมนั้น ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) โดยที่ตัวชี้วัดที่ 7.1 เตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุด ($\bar{X} = 3.91$) ส่วนค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่ำสุดคือ ตัวชี้วัดตัวชี้วัดที่ 7.3 มีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ไขสถานการณ์ ($\bar{X} = 3.74$)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ด้านมีโลกทัศน์ที่กว้างไกล

องค์ประกอบและตัวชี้วัด	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ตัวชี้วัดที่ 8.1 มองโลกในแง่ดีมีวิสัยทัศน์			
66. สามารถเปลี่ยนแปลงความคิดของตนไปตามความคิดที่ดีกว่าได้	3.77	0.95	มาก
67. มองอุปสรรคเป็นสิ่งท้าทายในการปรับปรุงตนเอง	3.79	0.96	มาก
68. รู้จักพลิกสถานการณ์ที่เป็นวิกฤตให้เป็นโอกาสที่ดีที่สุดได้	3.74	0.95	มาก
รวม	3.77	0.83	มาก
ตัวชี้วัดที่ 8.2 รู้จักและเข้าใจโลก			
69. เข้าใจธรรมชาติของตนเอง ผู้อื่น และสังคม	3.81	0.92	มาก
70. เป็นผู้มีความคิดในมุมมองที่หลากหลาย	3.81	0.94	มาก
71. ไม่ยึดติดกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง	3.72	1.06	มาก

ตาราง 11 (ต่อ)

องค์ประกอบและตัวชี้วัด	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
รวม	3.78	0.89	มาก
ตัวชี้วัดที่ 8.3 ใช้นวัตกรรมใหม่ๆ สร้างสรรค์ประโยชน์			
72. สามารถคิดวิธีการใหม่ๆ เพื่อใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่นได้	3.79	0.98	มาก
73. สนใจใช้สิ่งใหม่ๆ ให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนและการทำงาน	3.82	0.99	มาก
74. นำสิ่งใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้กับสิ่งที่มีอยู่เดิมแล้วนำไปใช้ประโยชน์ได้	3.76	0.90	มาก
รวม	3.79	0.87	มาก
รวมทั้งหมด	3.78	0.80	มาก

จากตาราง 11 พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวชี้วัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตด้านเป็นผู้นำด้านมีโลกทัศน์ที่กว้างไกลนั้น ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) โดยที่ตัวชี้วัดที่ 8.3 ใช้นวัตกรรมใหม่ๆ สร้างสรรค์ประโยชน์มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุด ($\bar{X} = 3.79$) ส่วนค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่ำสุดคือ ตัวชี้วัดที่ 8.1 มองโลกในแง่ดีมีวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 3.77$)

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ด้านมีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองให้เพียงพร้อมด้วยคุณธรรมและจริยธรรม

องค์ประกอบและตัวชี้วัด	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ตัวชี้วัดที่ 9.1 พัฒนาตนเองตามหลักพระพุทธศาสนา			
75. ใช้หลักทมะในการฝึกฝนตนเอง คือ รู้จักข่มใจ ข่มระงับความเคยชินที่ไม่ดีทั้งหลายได้ และทำแต่ความดี	3.68	0.98	มาก

ตาราง 12 (ต่อ)

องค์ประกอบและตัวชี้วัด	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
76. ใช้หลักไตรสิกขาในการพัฒนาตน โดยการศึกษาเพื่อให้รู้แจ้ง รู้จักประโยชน์ มองทุกอย่างเป็นการเรียนรู้เพื่อปรับปรุงและพัฒนาตนเอง	3.81	0.99	มาก
77. ใช้หลักภาวนาในการพัฒนาตนโดยการพัฒนาทางกาย พัฒนาการกระทำ และพัฒนาจิตใจ	3.88	0.93	มาก
รวม	3.79	0.88	มาก
ตัวชี้วัดที่ 9.2 พัฒนาตนเองให้มีคุณธรรมจริยธรรมอยู่เสมอ			
78. หมั่นสำรวจตนเอง	3.85	0.90	มาก
79. ใช้สติปัญญาในการวิเคราะห์เลือกแหล่งความรู้และแบบอย่างที่ดี	3.93	0.89	มาก
80. จัดระเบียบชีวิต วางแผนและจัดการกิจกรรมต่างๆ อย่างมีระบบ	3.90	0.84	มาก
รวม	3.89	0.79	มาก
ตัวชี้วัดที่ 9.3 มีคุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิต			
81. มีวินัยในตนเอง	3.90	0.91	มาก
82. มีความซื่อสัตย์สุจริต	3.85	0.92	มาก
83. มีความประหยัด รู้จักความพอดี	3.79	0.98	มาก
รวม	3.84	0.81	มาก
รวมทั้งหมด	3.84	0.76	มาก

จากตาราง 12 พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวชี้วัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตด้านมีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองให้เพียบพร้อมด้วยคุณธรรมและจริยธรรมนั้น ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) โดยที่ตัวชี้วัดที่ 9.2 พัฒนาตนเองให้มีคุณธรรมจริยธรรมอยู่เสมอมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงที่สุด ($\bar{X} = 3.89$) ส่วนค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่ำสุดคือ ตัวชี้วัดที่ 9.1 พัฒนาตนเองตามหลักพระพุทธศาสนา ($\bar{X} = 3.79$)

**ตอนที่ 2 การนำเสนอผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของตัวชี้วัดคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวชี้วัดในองค์ประกอบด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ตาราง 13 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวชี้วัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ตัวชี้วัด	MORA_A	MORA_B	MORA_C	CURI_A	CURI_B	CURI_C	LEAD_A	LEAD_B	LEAD_C	ABIL_A	ABIL_B	ABIL_C	HELH_A	HELH_B
MORA_A	1.00													
MORA_B	.78**	1.00												
MORA_C	.68**	.79**	1.00											
CURI_A	.70**	.76**	.73**	1.00										
CURI_B	.63**	.67**	.72**	.82**	1.00									
CURI_C	.63**	.68**	.73**	.79**	.81**	1.00								
LEAD_A	.63**	.69**	.70**	.77**	.76**	.78**	1.00							
LEAD_B	.67**	.68**	.70**	.75**	.76**	.82**	.81**	1.00						
LEAD_C	.62**	.72**	.65**	.71**	.69**	.77**	.75**	.77**	1.00					
ABIL_A	.58**	.64**	.66**	.68**	.73**	.80**	.77**	.79**	.79**	1.00				
ABIL_B	.50**	.56**	.64**	.64**	.68**	.68**	.66**	.75**	.63**	.75**	1.00			
ABIL_C	.51**	.57**	.60**	.67**	.69**	.72**	.68**	.69**	.68**	.75**	.78**	1.00		
HELH_A	.54**	.57**	.61**	.67**	.63**	.68**	.66**	.71**	.67**	.73**	.73**	.73**	1.00	
HELH_B	.47**	.57**	.64**	.62**	.67**	.69**	.65**	.70**	.66**	.73**	.76**	.73**	.81**	1.00
HELH_C	.52**	.59**	.65**	.67**	.70**	.77**	.72**	.73**	.72**	.77**	.73**	.75**	.79**	.77**
HOSP_A	.60**	.60**	.60**	.66**	.71**	.71**	.68**	.64**	.66**	.70**	.62**	.67**	.67**	.68**
HOSP_B	.53**	.58**	.58**	.63**	.66**	.67**	.62**	.60**	.65**	.68**	.61**	.64**	.67**	.71**
HOSP_C	.53**	.58**	.57**	.65**	.71**	.66**	.66**	.67**	.64**	.69**	.68**	.64**	.65**	.65**
AWAR_A	.57**	.64**	.63**	.68**	.71**	.69**	.66**	.69**	.66**	.73**	.70**	.71**	.69**	.73**
AWAR_B	.48**	.56**	.55**	.63**	.61**	.61**	.58**	.58**	.64**	.61**	.56**	.55**	.59**	.60**
AWAR_C	.89**	.88**	.76**	.74**	.65**	.67**	.65**	.67**	.66**	.61**	.56**	.53**	.57**	.53**
UNIV_A	.72**	.79**	.71**	.95**	.76**	.74**	.73**	.70**	.68**	.64**	.58**	.62**	.64**	.60**
UNIV_B	.64**	.70**	.73**	.92**	.84**	.79**	.76**	.75**	.71**	.69**	.68**	.68**	.65**	.63**
UNIV_C	.63**	.69**	.71**	.77**	.75**	.78**	.99**	.81**	.75**	.77**	.67**	.68**	.66**	.65**
AMBI_A	.67**	.68**	.70**	.75**	.76**	.83**	.80**	.99**	.79**	.79**	.75**	.70**	.71**	.71**
AMBI_B	.46**	.55**	.57**	.61**	.60**	.62**	.59**	.66**	.61**	.68**	.75**	.70**	.89**	.79**
AMBI_C	-.48**	-.52**	-.54**	-.60**	-.58**	-.62**	-.55**	-.65**	-.62**	-.69**	-.69**	-.71**	-.86**	-.87**

ตาราง 13 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	HELH_C	HOSP_A	HOSP_B	HOSP_C	AWAR_A	AWAR_B	AWAR_C	UNIV_A	UNIV_B	UNIV_C	AMBI_A	AMBI_B	AMBI_C
HELH_C	1.00												
HOSP_A	.70**	1.00											
HOSP_B	.74**	.78**	1.00										
HOSP_C	.72**	.75**	.81**	1.00									
AWAR_A	.71**	.76**	.79**	.77**	1.00								
AWAR_B	.55**	.75**	.72**	.68**	.77**	1.00							
AWAR_C	.59**	.64**	.59**	.58**	.63**	.58**	1.00						
UNIV_A	.62**	.63**	.61**	.61**	.66**	.57**	.76**	1.00					
UNIV_B	.69**	.66**	.62**	.66**	.65**	.64**	.69**	.78**	1.00				
UNIV_C	.72**	.68**	.62**	.66**	.66**	.57**	.66**	.73**	.76**	1.00			
AMBI_A	.74**	.63**	.60**	.68**	.69**	.58**	.67**	.70**	.75**	.80**	1.00		
AMBI_B	.76**	.57**	.63**	.63**	.65**	.58**	.53**	.57**	.62**	.59**	.67**	1.00	
AMBI_C	-.70**	-.65**	-.64**	-.56**	-.67**	-.55**	-.49**	-.57**	-.61**	-.55**	-.65**	-.76**	1.00

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวแปรที่วัดตัวชี้วัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พบว่าตัวชี้วัดทั้ง 27 ตัว มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ทั้งทางบวกและทางลบ ส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์ทางบวก และมีความสัมพันธ์ทางลบทั้งหมด 26 ค่า ตัวชี้วัดที่มีความสัมพันธ์สูงสุดคือ มีภาวะความเป็นผู้นำ (LEAD_A) กับใช้นวัตกรรมใหม่ๆ สร้างสรรค์ประโยชน์ (UNIV_C) และหยิ่งรู้เหตุผลที่เป็นประโยชน์และมีใช้ประโยชน์ (LEAD_B) กับพัฒนาตนเองตามหลักพระพุทธศาสนา (AMBI_A) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .99 ส่วนตัวชี้วัดที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุดคือ มีความประพฤติที่ดีงาม (MORA_A) พัฒนาตนเองให้มีคุณธรรมจริยธรรมอยู่เสมอ (AMBI_B) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .46

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยปรากฏในตาราง 15 และภาพ 12

ตาราง 14 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต

ตัวชี้วัด	น้ำหนักองค์ประกอบ b(SE)	สัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R ²)	สัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบ(FS)	ความคลาดเคลื่อนของตัวชี้วัด(e)
อันดับหนึ่ง				
MORA_A	0.51**(0.04)	0.67	2.50	0.13
MORA_B	0.56**(0.03)	0.77	2.54	0.09
MORA_C	0.62**(0.04)	0.80	0.66	0.10
CURI_A	0.58**(0.07)	0.77	7.94	0.10
CURI_B	0.50**(0.06)	0.79	1.03	0.06
CURI_C	0.42**(0.05)	0.83	0.59	0.04
LEAD_A	0.50**(0.06)	0.80	68.88	0.06
LEAD_B	0.57**(0.06)	0.83	11.92	0.07
LEAD_C	0.65**(0.07)	0.74	0.44	0.15
ABIL_A	0.53**(0.16)	0.82	0.54	0.06

ตาราง 14 (ต่อ)

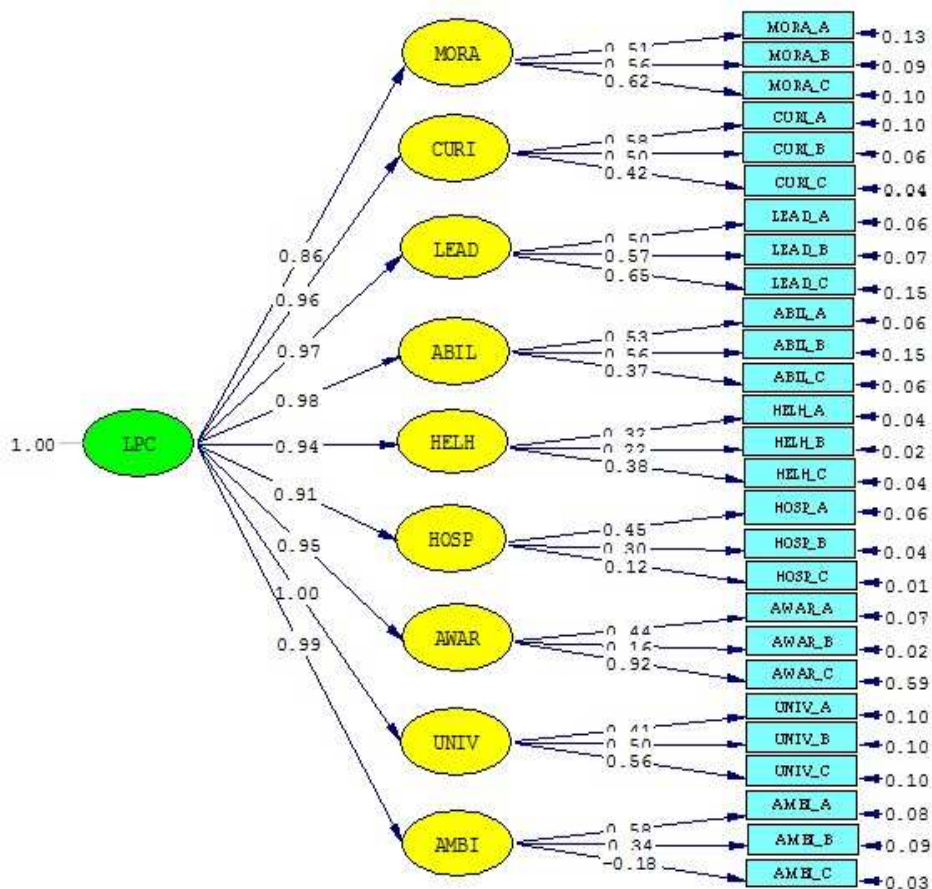
ตัวชี้วัด	น้ำหนัก องค์ประกอบ b(SE)	สัมประสิทธิ์การ พยากรณ์ (R ²)	สัมประสิทธิ์คะแนน องค์ประกอบ(FS)	ความคลาดเคลื่อน ของตัวชี้วัด(e)
ABIL_B	0.56**(0.17)	0.68	0.18	0.15
ABIL_C	0.37**(0.11)	0.68	0.18	0.06
HELH_A	0.32**(0.03)	0.73	3.09	0.04
HELH_B	0.22**(0.02)	0.74	4.15	0.02
HELH_C	0.38**(0.03)	0.80	1.06	0.04
HOSP_A	0.45**(0.04)	0.78	1.20	0.06
HOSP_B	0.30**(0.03)	0.68	0.78	0.04
HOSP_C	0.12**(0.01)	0.72	2.00	0.01
AWAR_A	0.44**(0.06)	0.73	0.75	0.07
AWAR_B	0.16**(0.02)	0.52	0.14	0.02
AWAR_C	0.92**(0.13)	0.59	0.55	0.59
UNIV_A	0.41*(0.16)	0.63	-0.05	0.10
UNIV_B	0.50*(0.20)	0.72	0.21	0.10
UNIV_C	0.56*(0.22)	0.75	1.04	0.10
AMBI_A	0.58**(0.06)	0.80	4.17	0.08
AMBI_B	0.34**(0.03)	0.56	-0.08	0.09
AMBI_C	-0.18**(0.02)	0.53	0.33	0.03
อันดับสอง				
MORA	0.86**(0.07)	0.74		
CURI	0.96**(0.13)	0.93		
LEAD	0.97**(0.12)	0.94		
ABIL	0.98**(0.30)	0.97		
HELH	0.94**(0.09)	0.88		
HOSP	0.91**(0.09)	0.82		

ตาราง 14 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	น้ำหนัก องค์ประกอบ b(SE)	สัมประสิทธิ์การ พยากรณ์ (R ²)	สัมประสิทธิ์คะแนน องค์ประกอบ(FS)	ความคลาดเคลื่อน ของตัวชี้วัด(e)
AWAR	0.95**(0.14)	0.90		
UNIV	1.00*(0.40)	0.99		
AMBI	0.99**(0.11)	0.98		
Chi-Square = 155.21		df = 131		
p = 0.07	GFI = 0.97	AGFI = 0.92		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Chi-Square=155.21, df=131, P-value=0.07315, RMSEA=0.022

ภาพ 2 โมเดลคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

จากตาราง 14 และภาพ 2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต พบว่าเมื่อปรับความสอดคล้องของโมเดลแล้ว มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ดีมาก พิจารณาได้จากค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-Square) มีค่าเท่ากับ 155.21 ไม่มีนัยสำคัญ ค่า df เท่ากับ 131 นอกจากนี้ยังพบว่าค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 0.97 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.92 แสดงว่ายอมรับสมมติฐานหลักที่ว่าโมเดลการวิจัยสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของโมเดลตามตาราง 14 และภาพ 2 พบว่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวชี้วัดทั้ง 9 องค์ประกอบ มีค่าเป็นบวก โดยมีค่าต่ำสุดถึงสูงสุดตั้งแต่ 0.86 ถึง 1.00 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า ยกเว้น องค์ประกอบที่ 8 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เรียงลำดับจากค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากไปหาน้อย คือ องค์ประกอบด้านมีโลกทัศน์ที่

กว้างไกล (UNIV) (1.00) องค์ประกอบด้านมีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองให้เทียบพร้อมด้วยคุณธรรมและจริยธรรม (AMBI) (0.99) องค์ประกอบด้านมีความสามารถในการแก้ปัญหา (ABIL) (0.98) องค์ประกอบด้านเป็นผู้นำด้านจิตใจและปัญญา (LEAD) (0.97) องค์ประกอบด้านใฝ่รู้ใฝ่คิด (CURI) (0.96) องค์ประกอบด้านรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม (AWAR) (0.95) องค์ประกอบด้านมีศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา (HELH) (0.94) องค์ประกอบด้านรู้จักเสียสละเพื่อส่วนรวม (HOSP) (0.91) และองค์ประกอบด้านมีปฏิปทาน่าเลื่อมใส (MORA) (0.86) คำนี้นักองค์ประกอบดังกล่าว แสดงว่าตัวชี้วัดรวมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เกิดจากองค์ประกอบด้านองค์ประกอบด้านมีโลกทัศน์ที่กว้างไกลเป็นอันดับแรก รองลงมา คือ องค์ประกอบด้านมีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองให้เทียบพร้อมด้วยคุณธรรมและจริยธรรม องค์ประกอบด้านมีความสามารถในการแก้ปัญหา องค์ประกอบด้านเป็นผู้นำด้านจิตใจและปัญญา องค์ประกอบด้านใฝ่รู้ใฝ่คิด องค์ประกอบด้านรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม องค์ประกอบด้านมีศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา องค์ประกอบด้านรู้จักเสียสละเพื่อส่วนรวม และองค์ประกอบด้านมีปฏิปทาน่าเลื่อมใสตามลำดับ

เนื่องจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง จะไม่รายงานค่าสัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบ ผู้วิจัยจึงได้นำค่านี้นักองค์ประกอบสำหรับตัวชี้วัดทั้ง 9 องค์ประกอบ มาสร้างสเกลองค์ประกอบตัวชี้วัดรวมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย แทนค่าสัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบ ซึ่งทั้งสองค่านี้ให้ความหมายในการทำงานเดียวกันได้ (เพชรมณี วิริยะสืบพงศ์, 2545 หน้า 226) ดังสมการ

$$LPC = 0.86(MORA) + 0.96(CURI) + 0.97(LEAD) + 0.98(ABIL) + 0.94(HELH) + 0.91(HOSP) + 0.95(AWAR) + 1.00(UNIV) + 0.99(AMBI)$$